

[Lannung.]

mest i den nuværende Situation, søger for mest muligt at medvirke til, at den størst mulige Konsolidering sker i Selskaberne. Konsolidering er jo altid samfundskonomisk værdifuld, men det gælder selvfølgelig først og fremmest i en Tid, hvor Erhvervsforholdene hurtigt kan komme ud for store Svingninger og betydelig Usikkerhed. Der kan desværre hurtigt nok komme Tider, hvor alle vil være glade for, at Selskaberne har konsolideret sig, saa de har noget at staa imod med, og det vil tillige være en Fordel for Selskaberne selv, deres Arbejder- og Funktionærstab og deres Aktionærer og dermed for den samlede Samfundskonomi.

Jeg tror ikke, at de Betænkkeligheder, der har været fremme med Hensyn til de lempeligere Restriktioner for Udbetaling af Udbytte, vil vise sig begrundede; jeg tror ikke, at disse lempeligere Restriktioner vil animere Aktiehandelen i særlig udstrakt Grad, hvad jeg ogsaa for mit Vedkommende meget vilde beklage. I hvert Fald findes der paa dette Omraade stadig den effektive Hemsko, der ligger i, at de store Værdistigninger, der indkasseres ved Realisation af Aktier og Anlægspapirer, for Tiden beskattes som Indtægt og ikke regnes for Formuestigning, som Tilfældet var før Krigen. Jeg vil meget henstille til den høje Regering, som her er repræsenteret ved flere fremragende Medlemmer — jeg nævner i denne Forbindelse ogsaa Finansministeren —, om det ikke var naturligt under de forhaandenværende Forhold at videreføre dette Skatteprincip ogsaa paa Handelen med Ejendomme i Almindelighed. Det vilde faa sin særlige Betydning ved de store Ejendomsalg, vi for Tiden oplever, og som ikke er alt for ønskelige, set fra Samfundets Synspunkt. Jeg henstiller nærmere, at den ekstraordinære Værdistigning, der i Øjeblikket ved Salg opnaas ud over Ejendoms-skylden med Tillæg af Inventar og Besætning m. v., for begges Vedkommende med Tillæg af en passende Margen, ikke regnes for Formuestigning som hidtil, men beskattes som Indtægt. De Penge, der derved indgik i Statskassen, kunde man eventuelt indsamle i en særlig Fond til særlig Anvendelse i vanskelige Tider til Løsning af særlige Opgaver i naturlig Tilknytning hertil. Ved en saadan Beskatning vilde man ogsaa i nogen Grad imødekomme Synspunkter, der har været fremme paa de fynske Husmandsforeningers Sendemandsmøde, om end paa anden Maade end foreslaaet. Hvis man gaar den Vej, som jeg her har anvist, gaar man frem paa en Maade, som er ganske

parallel med allerede praktiserede Principer i vor Skattelovgivning, hvad der ogsaa har sin Betydning.

Hermed anbefaler jeg Forslaget.

J. S. Foget: Vi staar midt i Planøkonomien, og dette Lovforslag er et Led heri. Man har gennemført lovmæssige Indgreb i Prisdannelsen og har ogsaa i Realiteten gennemført Prisstop for store Dele af Erhvervs-livet. Man har sat Lønstop for Lønarbejderne og har gennem Indgriben i Handelsforhandlingerne med Tyskland og ved Ansættelse af Maksimalpriser paa Hjemme-markedet sat Prisstop for Landbrugspriserne. Det vilde derfor være rimeligt, om dette Prisstop blev generelt for hele Erhvervs-livet, men dette har ikke hidtil været Tilfældet. Vedrørende store Dele af Erhvervs-livet har man indskrænket sig til at true med Priskontrol, men er stadig veget tilbage for at gribe effektivt ind. Derfor foregaar der i Øjeblikket en Forskydning inden for Erhvervs-livet, en Forskydning, som før eller senere vil bringe en Skævhedstilstand frem.

Nærværende Forslag burde derfor efter min Opfattelse have været langt mere haardhændet, og det forekommer mig, at de gennemførte Lempelser gør Loven for lidet virkende. Der er dog en Lempelse, jeg gerne vil tilslutte mig, nemlig den vedrørende Funktionærernes Lønninger; hvor de er lønnede med en for lille fast Løn og en relativ stor Tantième, er det rimeligt, at den foreslaaede Ændring gennemføres.

Jeg kan altsaa ikke anerkende nærværende Forslag som fyldestgørende. De foregaaende Talere har staaet og talt om Konsolidering, og jeg maa give de ærede Ordførere Ret i, at det er klogt og godt at konsolidere. Men hvis man gennem den Indgriben, som denne Lov skulde muliggøre, vilde paavirke Prisdannelsen, maatte man gaa en anden Vej end den, man her er gaaet. For selv om man begrænser Udbetalingen af Udbytter, begrænser man alligevel ikke det samlede Overskud, idet man lade det overskydende Nettooverskud gaa til Henlæggelser af forskellig Art. Hvis nærværende Lovforslag derfor skulde medvirke til at holde Pristallet nede, holde Prisdannelsen i Ave, burde man fastsætte et bestemt Maksimum ikke alene for Udbetaling af Udbytte, men ogsaa for Henlæggelser og lade den eventuelle Rest gaa ind i Statskassen. Der vilde dog næppe blive nogen Rest, for man vilde i saa Fald medvirke til, at Priserne blev holdt nede, samtidig med at Udbyttet blev holdt nede i Forhold